

Neustálé rušení karenční doby

eFocus

V obou komorách Parlamentu nyní leží návrh na změnu zákoníku práce a souvisejících zákonů, jehož prostřednictvím předkladatelé usilují o zrušení institutu tzv. karenční doby – tedy prvních tří neplacených dnů dočasné pracovní neschopnosti (DPN). A není to poprvé. A pravděpodobně ani naposled.

Karenční dobu v českém právním řádu s drobnými pauzami ctíme od roku 2008, kdy byla zavedena v rámci tzv. stabilizace veřejných rozpočtů. V průběhu následujících let si prošla nejednoduchým obdobím, kdy ji Ústavní soud zrušil, jiný zákon zavedl znovu, tu se objevil návrh na její odstranění, tu se objevil kladný hlas kvitující její zavedení atd. – neměla to zkrátka nikdy jednoduché.

V současnosti evidujeme proti karenční době dva aktuální legislativní útoky. Zkraje roku 2015 předložila návrh na zrušení prvních tří neplacených dnů DPN skupina poslanců v Poslanecké sněmovně. Vláda se vyjádřila neutrálně a po roce projednávání se návrh nedostal dál než do 2. čtení. Prý je to více politická než sociální otázka. Až se objeví zákon, ohledně jehož přijetí nebude panovat až tak jistá (koaliční) shoda, třeba nakonec návrh projde a ke zrušení karenční doby dojde.

Aby to ale nebylo na Svatého Dindy, vzali koncem roku 2015 iniciativu do svých rukou také senátoři v čele se Zdeňkem Škromachem a svým senátním návrhem na zrušení karenční doby rozjeli souběžný legislativní proces s téměř shodným obsahem a totožným cílem. Jejich návrh nyní bude až do března odpočívat ve výborech. Poté poputuje na vládu a následně k poslancům, kde se setká se svým příbuzným.

Oba návrhy (stejně jako všechny neúspěšné předchozí) počítají s tím, že první tři pracovní dny budou nemocným zaměstnancům hradit jejich zaměstnavatelé. Ačkoli tedy největší kritikové od začátku křičí, že karenční doba je protiústavní tím, že za odváděné nemocenské pojištění zaměstnanci od státu během prvních tří pracovních dnů své nemoci nedostávají žádné protiplnění (ve formě nemocenských dávek), povinnost platit chtějí přehodit na zaměstnavatele. Když zaměstnavatelé nyní platí 11 kalendářních dní (respektive zaměstnavatelem rozvrhnuté pracovní dny v rámci 11 dnů kalendářních), snad jich neubude, když zaplatí všechny rozvrhnuté pracovní dny ve 14 kalendářních dnech, ne?

Poslanecký návrh ve své důvodové zprávě přiznává, že ačkoli předkládaná změna „beze sporu bude mít dopad na podnikatelské prostředí“, lze tuto skutečnost kompenzovat předpokladem, že „dojde k zamezení šíření nemocí na pracovišti, které povede k omezení prudkého úpadku produktivity zaměstnanců v době epidemií“. Na státní a veřejné rozpočty bude mít změna dopad také – jelikož se ale současně předpokládá změna vzorce chování zaměstnanců (asi, že budou častěji nemocní?), nelze ani jeden z dopadů nyní vyčíslit. Zaměstnavatelé tomuto tleskají a děkují

Senátní návrh, který mohutně cituje z výše zmiňovaného rozhodnutí Ústavního soudu o protiústavnosti karenční doby, oproti tomu přichází s pozitivnější alternativou pro zaměstnavatele, a to v podobě snížení sazby pojistného o 0,1 % na nemocenském pojištění. Státní rozpočet tím sice přijde o 1,2 mld. Kč ročně, ale vzhledem k tomu, že dosavadní bilance příjmů a výdajů státu na nemocenské pojištění byla v posledních pěti letech v černých číslech, tak to nevadí. Tedy ve

stručnosti, aspoň něco pro zaměstnavatele pozitivního ...

Rušení karenční doby je politicky velmi líbivé. Bohužel, ohledně systematičnosti předkládaných návrhů už to samé říct nelze. V roce 2016, kdy se v České republice budou konat krajské a senátní volby, by se ale ještě nějaký další návrh mohl objevit, co myslíte?

JUDr. Nataša Randlová,
advokátka
Randl Partners,
člen Ius Laboris

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - leden 2016.

Nové číslo EPRAVO.CZ Digital si můžete stáhnout **ZDARMA na App Store, Google Play a Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

Další články:

- [Nebezpečný návrh novely zákona aneb Cesta do pekel je dlážděna těmi nejlepšími úmysly. Actio popularis – dobrý sluha, ale špatný pán](#)
- [Třpyt a bída DPP](#)
- [Lesk a bída klouzavého mandátu](#)
- [GDPR pro samostatné advokáty](#)
- [GDPR kontra zásada veřejnosti](#)
- [Proboha, nepohrávejme si s myšlenkou na zrušení Senátu – aneb I každý populismus musí mít svou mez.](#)
- [Proč máme málo soudců-mužů? Není to diskriminace?](#)
- [Zpověď týraného dyslekticko-dysgrafického autisty](#)
- [Právo stále bují aneb Právní život](#)
- [Glejt pro podpantofelníka](#)
- [Léto versus generátor spisů aneb Právní život](#)